

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hó 25 és
 hónap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéréseket visszafelé
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

Szabadkőműves elszóllás.

Valamelyik lapban egy közönséges, durva kocsiskáromkodást nyomtattak ki. Hogy miért, kiről írták a káromkodást, mellékes. Elég az, hogy intelligens ember írta, intelligens embereknek szánt, de szerencsére intelligens emberek által nem igen olvasott lapban. Természetesen a káromkodó lap szabadkőműves tollal íródik.

Két sorral alább a káromkodás kiigazítódik ekképpen: »Éljen az egyenlő, általános, titkos választójog! Majd megveri az a kegyelmes urakat az Isten nélkül is.«

Ugyan mit szól ehhez Justh Gyula kegyelmes ur, mint az általános, egyenlő, titkos választójog legfőbb patrónusa?

Mert hát most Justh Gyula kegyelmes urnak ez a rögeszméje. Ezzel akasztja meg az ország haladását tíz hónap óta. Ezzel üldözte ki a hatalomból a koalíció nemzeti törekvéseit, Héderváryék közvetítő mérsékletét, ezzel akar gáncot vetni Lukács békeirányzatának, — vesszen az ország minden sürgős érdeke, vesszen az egész ország, csak az általános, titkos legyen meg.

Csudálatos dolog az a rövidlátás. A szem rövidlátása ellen van segítő szer;

de ha valakinél a szellemi rövidlátás stádiuma következik be, az ellen, úgy látszik, orvosság nincs.

Ugy állítja oda Justh Gyula kegyelmes ur az általános titkosat, mint sürgős kormvetelést, a mely elől kitérni nem szabad. Fanatikus dübhel kitart mellette, mint a hogy kitartott az önálló bank mellett. És meddig tartott az önálló bank komédiája? Mig ujjabb bogarat nem vett a fejébe a kegyelmes ur. Hát most meddig fog tartani az ujjabb fixa idea?

Erre nem tud választ adni senki. Még Justh Gyula sem. Az önálló bank kérdésében könnyű volt a helyzete: csak az ő pártja volt bankos. De az általános titkossal nem lehet olyan könnyen végzenie a Justh pártnak, mint a hogy az önálló bank eszméjét rövidesen szegre akasztotta. Az általános titkóst a szociáldemokratákkal, az osztrák centralistákkal, a szabadkőművesekkel, Auffenberggel, a nemzetiségi izgatókkal közösen szavalják Justhék. Ha cserben hagyják ezeket a diszes szövetségeket, olyan csunya komédia kerekedhet belőle, hogy Justh Gyula ablakait is beverhetik, mint a Vázsonyi Vilmoséit. Törököt fogtak Justh kegyelmes urék, vele kell szaladniok, akár akarják, akár sem.

Nagy szerencséje a Justh-pártnak a rövidlátás. Szerencséje, mert ez az egyetlen mentsége. Bécsben, a Népszavában, a páholyok zugában, az oláh, tót, horvát izgatók titkos és méltó összejövételén nagyon jól tudják, mit csinálnak — ugyanezt teszik Justhék is, csak hát szégyenek nem tudják, mit cselekesznek.

Okos beszédekkel nem lehetett őket meggyőzni; egy-egy fokos lelkesítette őket mindig előre. Ezt az argumentumot elfogadták és megértették.

Hát most ezt a káromkodást megértik-e?

A kegyelmes uraknak kívánják, hogy verje meg őket az általános, titkos választójog. Egyet már megvert ez a rögeszme rettenetes rövidlátással. De az átkozódásnak voltaképpen más az értelme. Nem egynéhány kegyelmes ur részére hirdetnek és készítenek ezek csapást, hanem Magyarországra.

Érvelés, idegen országok példája, saját helyzetünk elfogulatlan megítélése mellé most ime adott egy szabadkőműves káromkodás új fegyvert az általános titkos ellen. Följegyezzük és nem felejtjük el, amit ellenségeink kívánnak: hogy verje meg az országot az általános, titkos és egyenlő választói jog. Ez a sza-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A tükör.

Írta: Kálmán Jenő.

Hiacinthus lovag egy reggel elhatározta, hogy bele fog nézni a tükörbe. Nagy szó volt ez bizonyára, mert a derék lovag pontosan tíz esztendeje nem cselekedte meg ezt a műveletet, nem tartván sem szükségesnek sem élvezetesnek, hogy a saját képében gyönyörködjen. De a Hiacinthus lovag előtte való napon egy csudálatosan szép ifju hajadont látott, amitől lángborult pudvás szíve. Egész éjjel csak hánykolódott menyegzős ágyán, míg megfogant benne a végzetes elhatározás és reggel, amikor a jó Safranyik hajlongva köszöntött be az ébredező lovaghoz, Hiacinthus rákiáltott:

— Safranyik bácsi, hozz nekem egy tükört!

Az öreg Safranyik, az udvarmester, majd hogy hanyat nem vágódott az ijedségtől.

— Jézus Máriám — lelkendezett — vajjon micsoda ártás eshetett jó gazdámba?

És úgy, ahogy volt, sűrűn vetni kezdte a keresztet, de Hiacinthus lovag most már haragos

volt és rozsdás hangján ugyancsak ijesztgette Safranyikot.

— Te Safranyik — mondta — itt legyen mindjárt az a tükör, mert lecsapatom a tar koponyádat!

Safranyik megint keresztet vetett és jó messzire eltartotta magától az ördög szerszámját, amelynek fényes lapja csillogva kacérokodott egy beszabadult sugárral.

— Ó, ó — mi lesz velünk? — siránkozott az öreg Safranyik — ki hozta ezt az ördögösséget az én jó gazdámra...

Safranyik, szegény, megvakarta a fejét és sebesen kilódult az ágyasházból. Künt a kamrában előkeresett egy nagy fene rozsdás kulcsot, azzal löbbantott egy csomó nyikorgó, szürke lépcsőn, föl a padlásra, ahová annak idején a fölösleges dolgokat száműzték. Volt ottan lovagi játékhöz szükséges kopja, meg piperés mente, hetyke, legényes csizma, drágaköves, bojtáros lószerszám, aztán legalul, egy cifrán faragott láda, legfenekén megtalálta Safranyik a tükört is. Finomművű velencei tükör volt, Hiacinthus lovag valamelyik őse hozta annak idején a taljánok közül, amikor Nagy Lajos seregében megjárta Nápolyt.

Dühös pillantást vetett a tükörrre, de akkor aztán úgy megjáéjt, hogy többé nem tudta róla

elvenni tekintetét. A sima lap mögül egy föl-puffadt, holdvilágos arc rémüldözött feléje. A koponyája, meg a feje bubja olyan sima volt, mint egy görögdinnye, csak hátul, a tarkón szerénykedett néhány sárgás-piszkos lenféle. A szemei kidülledt békaszemek, kocsonyásan pislogtak és bajusza irdatlanul kaján szaladt le kétoldalt, mint két keshedt madárszárny.

— Ez volnék én? riad meg az öreg Safranyik, mert az idők mulásával egész másképp rögződött emlékezetébe a saját arcáról. Amikor délcég volt, sudár, mint a fiatal, jegenye, a szemei vidám tüzzel lobogtak és két karján duzzadtan feszültek az izmok. És Safranyik, az öreg udvarmester leült az évtizedes porba, az üllepe éles és széles vonalat vágott a szürke rétegben, nézte magát és Hiacinthus lovagra gondolt.

— Az ám — tűnődött mélységes megdöbbenéssel — a gazdám is megöregedett...

Es most látta, hogy Hiacinthus lovagnak megnövekedett az orra és ezt az orrot vérpiros, meg lila erecskék úgy telerajzolták, miként ha hegy- és vizrajzi térkép volna. A daliás termete is olyan most mint egy póké. A hasa megereszkedett és vékony lábain fityegnek a csizmák. Ej, ej, a szeméből is kihunyt az ősi tűz, a karja már reszketős lett az ivástól... és az

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi árak uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fohéromok és közimunkákban.

badkőműves ez egyszer őszintén elszólta magát.

Es bizony elfogja a szívünket a keserűség, mikor ebben a hazára átkozódó, nekivadult tömegben magyar embereket, magyar pártot is látunk. *

A Lukács-kormány Bécsben.

Bécs, április 27.

A kormány tagjai ma megjelentek a király előtt és letették a hivatali esküt. Ezután Lukács László miniszterelnök kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, hogy részletes jelentést tegyen a pártokkal való tárgyalások eredményéről.

Ez a mai nap politikai eseménye. A pártok erősen készülődnek a hétfői bemutatkozó ülésre, amely így elég érdekesnek ígérkezik.

A miniszterelnök a Ház hétfői ülésén tartja meg programbeszédét.

Hir szerint a miniszterelnök nagyszabású programnyilatkozatot fog tenni, amelyben az országos élet és az igazgatás minden ágára kiterjedő kész reformterveket és javaslatokat fog bejelenteni. Hogy csak a főbbeket említsük, a kormány a parlamenti reform mellett javaslatot terjeszt majd elő az államvasutak reformjáról, állami beruházásokról, az ipartörvény reformjáról, az állami tisztviselő, a bírák, tanárok, tanítók fizetésrendezéséről, a munkásbiztosításról, s a belügyi és szociális reformok egész sorozatáról.

Tekintettel arra, hogy 30-ára már össze vannak hívva a delegációk, a Ház üléseit hétfőn néhány napra elnapolják. Ezután folytatják a bemutatkozás felett meginduló vitát.

Lukács László miniszterelnök és miniszter-társai délelőtt együtt indultak a Magyar Házból Schönbrunnba, hogy a felség kezébe esküt te-

gyenek. A szertartás rövid ideig tartott. Az eskütétel után a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál és előterjesztést tett munkássága eddigi eredményéről. Déli 11 órakor Khuen gróf volt miniszterelnököt fogadta a király.

Lukács kihallgatása és a delegációk.

Bécs, ápr. 27.

A király délután egy órakor hosszabb kihallgatáson fogadta Lukácsot, hogy jelentést tegyen a pártokkal folytatott tárgyalásáról. A közös miniszterek közül Lukács csak Bilinszky pénzügyminiszternél tett előterjesztést.

A *N. Fr. Presse* így értesült, hogy ez a kihallgatás sem az előbbi intézkedéseken nem változtat, sem a megállapított munkaprogrammon.

Helytelennek mondják, hogy még mindig tárgyalnak annak a lehetőségéről, hogy a delegáció a jövő hó elején végleges ülészakra jöjjön össze. Az okok melyek Lukácsot arra bírták, hogy a delegációk provizórikus költségvetéséhez ragaszkodják, még mindig fennállanak. A végleges üléselés nehézsége az, hogy az 1912. évi közös költségvetésbe már felvették a fölemelt ujonc létszám szükségletét, úgy hogy talán nem csak az ellenzék, hanem a kormánypárt egy része is nehézségeket gördíthetne a kormány elé, ha ennek a tételnek elintézéséhez fognának még mielőtt a parlament a véderő törvényjavaslat elfogadásával az ujonc létszám fölemelését elhatározná. Ez a legjobb esetben is a véderő vitának a magyar képviselőházból a delegációba való átültetését jelentené. Az a nézet, hogy Lukácsnak a delegációk üléselése alatt ideje volna arra, hogy a pártokkal a választójogi reform dolgában tisztába jöjjön, annyival kevésbé irányadó, mert szinte lehetetlen volna

a tárgyalást a delegációk tanácskozása alatt Bécsben folytatni.

Lukács és a főispánok.

Budapest, április 27.

Lukács miniszterelnök elutazása előtt intézkedett a belügyminiszteriumban, hogy az összes főispánok megjelenjenek előtte. A miniszterelnök a delegáció után turnusokban fogja fogadni a főispánokat.

Urbán Adolf ünneplése.

Az igazság-szolgáltatás szigorú, komor falai között őszinte, lelkes, meleg ünneplés folyt tegnap délelőtt. Nagyvárad város bírói és ügyészi kara ünnepelte egyik kiváló tagját Urbán Adolf kuriai bírót, a nagyvárad kir. ítélőtábla egyik bíráját, aki negyvenkét esztendei munka után most vonul nyugalomba és most bucsuzót kartsársaitól.

Ezt a bucsuzást akarta felhasználni a város bírói kara, hogy egyik kiváló tagját a távozás alkalmával méltóképpen ünnepelje.

Negyvenkét esztendő az igazság pontos, lelkiismeretes szolgálatában nagyon sok idő. Az tudja igazán megérteni, hogy mit jelent az, aki szintén ott munkálkodik az igazságszolgáltatás csarnokában és hosszú-hosszu éveken keresztül a felelősség súlyos terhe mellett végzi becsületes, fárasztó, idegölő munkáját az igazság szolgálatában. Ilyen munkása volt a magyar igazságszolgáltatásnak Urbán Adolf a bírói kar kiváló tagja, aki 42 hosszú éven keresztül áldozta tehetségét, munkaerejét az igazságszolgáltatásnak.

A király Urbán Adolfot nyugalombavonulása alkalmával a *Lipót rend* keresztjével tüntette ki és báró *Szentkeresztly Zsigmond* a nagyvárad tábla elnöke tegnap a bucsuzás

őreg Safranyik nagy béka szeméit lassan belepték a könnyek. Últ egy letűnt évtized szürke palatinjában és könnyei mély gödröket vágtak a porban.

Hiacinthus lovag pedig ezalatt dühösen toporzékol az ágyában.

— Hé Safranyik, vén semmirevaló! kurjantotta keserves türelmetlenséggel. — Előkerülsz-e már azzal a tükrörel?

Hogy Safranyik még mindig nem jött, visszahanyatlott a fehér párnák közé és széles arca lágy mosolygásra huzódott a friss emlékezéstől.

— Uram, atyám, micsoda egy leányzó! — sóhajtott szerelmesen. Hogy tud az nézni azzal a két selyempillás szemével.

Hiacinthus lovag szentül meg volt győződve, hogy neki szólt a lány végyakozó tekintete és kéjes borzongás futott végig elnehezedett testén. Végigsimitotta az arcát, de egy kicsit megszurkálták tenyerét a tüskék.

— Hm — dűnyögött Hiacinthus — csakugyan okos gondolat volt azzal a tükrörel. Meg fogok borotválkozni.

Megint azt gondolta, elveszi a lányt, szüret táján meglesz az esküvő, a vén várkapu ismét kinyílik az életnek és vége-hossza nem lesz a

vidám napoknak... De jön-e már az a Safranyik?

Nem tudott tovább várni, kibujt a jó meleg dunna alól és segítség nélkül öltözködni kezdett. Hát bosszankodott, hogy ma minden nehezen megy föl rajta, a csizmák makacsul vonakodtak engedelmessé válni Hiacinthus lovag két kezének és a dereka is majd, hogy megroppant, mire a piszkos bőrdolmány fölkerült testére. No, csak hogy megvolt valahára. Öreges sietéssel kitépogott a tornácra.

— Nem láttatok Safranyik urat? — kérdezte a Matyi nevű szolgálénytől, aki éppen egy szemrevaló cseléddel enyelgett.

— De bizon — mondta Matyi — láttam én. Ugy nézem, a padlásra men: ő kigyelme.

Hiacinthus lovag nekiindult a padlásnak. Ropogtak alatta az öreg garádcsokek, amint föl-felé vonszolta nehéz testét, és a szeme is káprázott, hogy kidugta fejét a padlás csapóajtáján.

— Safranyik, Safranyik, te semmirevaló, merre csavarogsz? kiáltotta a lovag, bár látta, hogy az öreg udvarmester ott ül mozdulatlan egy lánin.

Följebb vonszolta magát egy fokkal.

— Talán bizony aludni küldtelek föl? — kérdezte ingerülten.

A vén Safranyik csöndesen arra fordította a fejét, holdvilág-s arcát.

— Ugy vélem — szólt némi gunyoyal — ébredni küldött föl nagyságod.

Hiacinthus most már csakugyan dühös lett.

— Adod azt a tükröt? — rivalt haragosan Safranyikra.

Safranyik fölemelkedett.

— A tükröt? — süvöltötte vakmerően. — Nohát nem adom a tükröt. És ha fejemet véte, akkor sem adom oda!

— Nem-e?!

— De nem ám ám! Maga... maga vén számár... Hát mit akar kigyelmed attól a tükrötől? Hát gyönyörködni akar abban a borvirágos orrában, vagy a pókhasában?

— Ejnye! — tombolt Hiacinthus lovag — te gaztickól! Még ma az ebed harmincadjára kerülés! Ide azzal a tükrörel...

— Hát nem! — harsogta még fennebb Safranyik. — És nem és nem és nem. Ezt a tükröt ugyan soha meg nem kapja tőlem. Nézze...

És a vén Safranyik irtó erővel vágta a tükröt a láda széléhez. Muzsikás csengéssel hasadt ezer darabra a tükrő, egy-egy szemegyémántként csillogott ki a porból és a kis darabkairól ideges csikban szaladgált a tető felé

ÜZLET MEGNYITÁS! **FRÁTER ÉS KOSMINSKY**
rövidáru, vászon, bélésáru és posztó üzlete
 Telefon 384. **Rákóczy-ut 3. sz. (Voiszlovits ház) alatt** **MEGNYILT.** Telefon 384.

alkalmával tüzte fel a kitüntetett bíró mellére az érdemkeresztet. Így az ünnepelés kétszeres jelentőségű és még lelkesebb, nagyobb volt.

A bíróság az ünnepeltnek gyönyörű fehér-selyem fedelű diszalbumot adott át emlékül. Az albumban volt összegyűjtve mindazoknak a táblai és törvényszéki elnököknek és bíróknak névalírása, akikkel Urbán Adolf 42 év alatt együtt szolgált.

Báró Szentkeresztly Zsigmond őszinte, szép szavak kíséretében nyújtotta át az érdemkeresztet, lelkes beszédben méltatta Urbán Adolf nagy érdemeit és a nagyszámu tábla bírói kar nevében üdvözölte a távozó kuria; bírót.

Azután *Sztaniszlowszky* Adolf főügyész az ügyészség és *Bary* József a törvényszék nevében üdvözölte a kitüntetettet.

Urbán Adolf könnyekig meghatva mondott köszönetet a szeretetteljes megemlékezésért és meleg ünnepelésért.

A felfüggesztett tanító és ujságja.

A szabadkőművesek exponense.

A fizetésrendezésért folytatott tanítómozgalomból országos botrányt csinált néhány nagyváradi tanító. A vezérük *Balogh* Károly a László-király páholy kőműveseinek mindenre kész exozitúrája. Ő volt az, aki a saociálisták mult nyáron rendezett budapesti gyűlésén azt mondta a miniszteréről, *Zichy* János grófról, hogy *menjen Oroszországba*, mert nemcsak miniszteri működése, hanem *családi tradíciói* is oda utalják. Es mivel e hősködésért a hajszála sem korbút meg, ugyancsak nekibátorodott és megindította a *Küszdelmet*.

Ez a »tanyügyi« lapocská, mely magát a tanítók országos sajtóbizottsága közlönyének nevezi, holott ma már nincs is sajtóbizottsága,

egy-egy belopakodott napszár. A vén Safranyik akkor csöndesen lehajolt egy darabkáért, föl-szedte föléről és odatotyogott vele gazdájához, — No nem bánom, hát nézze meg magát utóljára. Nézze meg magát jól.

Hiacinthus lovag reszkető kezébe fogta a szilánkot, sokáig nem szólt, csak bámulta magát. Aztán erőtlenséggel kihullott kezéből a cserép.

— Vezess le, öreg barátom — nyögte Safranyiknak. Vigyél le innét . . .

Ebéd után, amit hallgatva költöttek el a nehez tölgyfaasztalnál. Hiacinthus lovag kihuzta fejét az öblös boroskancsóból és révetegen megszólalt:

— Te — mondta Safranyiknak — mit gondolsz hát, kire nevetett tulajdonképpen az a lány?

A vén Safranyik homlokát előntötte az öreg bölcsesség.

— Hogy tudhatnám én azt? Fiatal és szép lány, a vére ugrál, mint a fiatal csikóé, oszt belenevet a világba. Mink is szeretünk valamikor . . .

Ezen mosolyogni kezdtek mind a ketten és megbékélve, csöndesen iszogattak a homályos teremben. Néha-néha megemelték egy-egy sóhajástól öreg mellük, de beletemetkeztek szépen és okosan a borba.

mert a Budapesten beválasztott négy tag közül három csakhamar kilépett, hallatlanul anarchis-tónusban ír mindenről, ami a tanítók ügyével akár közvetlenül, akár közvetve kapcsolatba hozható. Tanító szájába nem való durva hangon megy neki a miniszternek, államtitkárnak, a grófoknak, birtokosoknak, a tanfelügyelőnek és végül azoknak a tanítóknak, akik vele egy gyékényen nem árulnak.

Bartha Pálról, az ország egyik legképzettebb tanító-szerkesztőjéről például ezeket írja: Hűséges szolgáló ő, aki gazdáinak még gondolkozásmódját is elsajátította.

Neki is, meg a grófoknak is kulturális fejlettségben élő nép kell s olyan tanítósság, mely ezt az általuk szentnek tartott »oltárképet« megőrzi a régi állapotában. A tanítók éhezhetnek a *hazáért, vagyis az ezerhaldasok érdekeiért*, mert ez a kettő előttünk ugyanaz. Hasábokon keresztül gunyolja ezután a kultusz-minisztert, akit ez alkalommal *muszkavezetőnek* nevez. *Návay* államtitkár megteszi a miniszter *főcselédjének*, a *nagybirtokosoknak* pedig nem kíván egyebet, minthogy *az Isten verje meg őket*. Nem is szólnak arról a cikkről, amely a *Balogh* Károly és társaival egyet nem értő tanítókat, *saját kollégáit gerinctelen gazembereknek* nevezi.

Ezeket csak úgy hirtelenében vettük ki a minden tisztességről megteledkezett tanító-ujságból. Vigasztaló a dologban az, hogy három, legfeljebb négy megtévesztett tanító fel-fogásával *egyetlenegy váradi tanító sem ért egyet* s ott mégis az összes nevében beszélnek és napról-napra elárasztják a fővárosi sajtót kohott, alaptalan hírekkel.

Balogh Károlyt különben, aki a legtöbbet hadabandázik jól ellátták annak idején a malterkanalas lovagok. A széles-utcai iskolában három melléklafoglalkozás után kap jó honoráriumot. Az igazgatásért, a népkönyvtár kezeléséért és az ismétlő iskola tanításáért egyenkint 300—200, összesen 600 korona díjazásban részesül, míg többi tanító társai ugyanott mindentől elestek.

Ezenfelül még az ipariskolában, a Gyermekbarátnál és egy helybeli pénzintézetben havonta szintén nem megvetendő kereszthez jut. Nagyváradon egyetlenegy községi tanítónak sincs természetbeni lakása, csak neki. Hja a kőműves testvérek nem hagyják egymást.

Szomorú dolog, hogy a város iskoláiban ilyen »tanerők« tanítják és nevelik a polgárság gyermekeit.

Az új miniszterelnök beköszöntője. *Lukács* László miniszterelnök szokásos beköszöntőjét tegnap kapták meg Nagyvárad város és Biharmegye törvényhatóságai, amelyben az új kormány kinevezéséről értesíti a várost és megyét. A miniszterelnök leírata a következő:

Ócsászári és Apostoli királyi Felsége gróf *Khuen-Héderváry* Károly urnak, hivatali elődömmnek, miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi április hó 22-én kelt legfelsőbb kérésével engem magyar miniszterelnökké legkegyelmesebben kinevezni s

előterjesztésem folytán ugyanazon napon kelt legfelsőbb elhatározásával kereskedelemügyi miniszterré dr *Beöthy* Lászlót, földművelésügyi miniszterévé gróf *Serényi* Bélát, vallás és közoktatásügyi miniszterévé gróf *Zichy* Jánost, igazságügyminiszterévé dr *Székely* Ferencet, honvédelmi miniszterévé *Hazai* Samu altábornagyot újból legkegyelmesebben kinevezni illetőleg ezen eddig is viselt állásukban megerősíteni, továbbá pénzügyminiszterévé dr *Teleszki* János pénzügyminiszteri államtitkár, horvát-szlavon-dalmát országai tárca nélküli miniszterévé pedig *Josipovich* Géza beülső titkos tanácsost legkegyelmesebben kinevezni és a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével engem legkegyelmesebben megbízni méltóztatt.

Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyszermind annak a várakozásnak adok kifejezést, hogy engem és minisztertársaimat legkegyelmesebb Urunk O Felsége bizalma által elének tűzött feladatainak megoldásában, törvényes hatásköréhez képest, hazafias buzgalommal és erélyvel támogatni fog.

Budapest, 1912. ápril 24.

Lukács.

Leégett a béli üvegyár.

Oriási tűzvész Béiben.

Tegnap délelőtt rémhírek járták be a várost. Általánosan beszélték, hogy az egyik járási székhely *Bél* lángokban áll. Szerencsére a rémhírek tulzottak voltak, mert a községet csak fenyegette a veszedelem, azonban a tűz szél következtében még idejekorán irányt változtatott s így megmenekült a község a pusztulástól. A tűz, mely a vármegye egyik legujabb és legvirágzóbb ipartelepét, a béli üvegyárat pusztította, gyújtogatásnak volt a következménye.

A tűzvészről tudósítók a következőket jelentik:

Eg az üvegyár.

Tegnap éjjel háromnegyed két órakor mikor a béli üvegyár munkásai nyugodtan aludtak, egyszerre ijedt kiabálások s a hangok tűzjelzése verte fel a telepet. *Bsztrabszky* János éjjeli őr rendes utját végezte mikor a tábla-üveg raktár felett egyszerre hatalmas láng oszlop csapott fel.

Az éjjeli őrt tüzet kiáltva futott a gyár tulajdonosához jelenteni a veszedelmet. Pár perc múlva volt csupán és talpon volt az egész gyártelep élén a tulajdonossal. Bármily gyorsan is fogtak hozzá az oltáshoz a magazin már ekkorra teljesen lángban állott. A gyár személyzete minden erejét megfeszítve fogott a tűzpusztító erejének megfékezéséhez. Aránytalan volt a munka, A tűznek segítségére volt a szél, mely zápor módjára zúdította a szikrákat a raktárról a szomszédos épületekre, köztük az új kemencére, ahol a táblaüvegeket készítették. A lángok bámulatos gyorsan léptek a kemencére s már-már belekezdtek egy másik épületbe is, melyben veszedelmes dolgok voltak felhalmozva.

Meneküljön mindenki.

A legnagyobb veszedelem most kezdte fenyegetni a gyártelepet, de az egész személyzetet is. A tűz a benzín és petroleum rak-

A legújabb

tavaszi czipő újdonságok

MOSKOVITS Bemertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységárak.

Telefon 687

Telefon 687.

tár tetejét kezdte pusztítani. Ekkor adták ki a parancsot.

— Meneküljön mindenki! A hutamester bámulatos hidegvérrel és bátorsággal élete kockáztatásával több embert vett magához és behatolt az égő raktárba, ahol hordószámra állott a benzín és petróleum. Ha ideig eljut a tűz, bekövetkezik a robbanás és rettenetes katasztrófa színhelye lesz a virágzó béli üveggyár. A hutamester egy pár derék munkással egymásután görgették ki a tűzfészekből a hordókat és távolították el a tűz közeléből.

Munkában a esendőrök

A tűz e közben egyre jobban terjedt. Az uralkodó szél a gyárról a község felé viszi a szikrákat, az új kemence a raktárral együtt ég. Mintegy 250 méter hosszúságban egy hatalmas lángtengernek látszott, a gyár mely körül mint tehetetlen kísértetek látszottak a futkosó emberek. A tűz színhelyére kivonult a főszolgabíró és az előjáróság.

A falu lakosai közül azonban senki sem jelent meg. Nem kérte őket senki, hogy mentsek a gyárat. Most azonban a szél következtében a község házat, sőt az egész község veszélyben forgott.

A béli harangok hiába zúgtak, hívó szavukra senki sem mozdult. Ekkor a főszolgabíró kiadta a parancsot, hogy a csendőrök verjék fel a lakosságot és siessen mindenki menteni. Bámulatos a béli nép rosszakarata, vagy könnyelműsége. Senki sem mozdult a tüzet oltani, vagy a községet menteni.

A csendőrök látva a lakosság ellentállását kényszerítették mindenkit a tüzoltásra. Természetesen a kihajtott emberek oltásától akár az egész falu leéghetett volna. Reggel öt órakor azonban irányt változtatott a szél és így Bél megmenekült a veszedelemtől.

A kár.

Reggel 10 órakor még égett a gyártelep. Tizenegy órakor már nagyjából át lehetett tekinteni a pusztulás képét. A gyárból az új kemence, melyet csak nem rég építettek az összes felszereléssel és a különböző raktárak teljesen elpusztultak. Mindössze a régi kemence maradt meg. A kár igen nagy, ami azonban jó részt meg fog térülni, mert a telep biztosítva volt. Az eddigi vizsgálat azt igazolja, hogy a tűz gyújtogatásnak a következménye. A nyomozás így irányban folyik is.

A pusztulás következtében igen sok ember esett el a kenyérkeresettől, akik kétségbeesve folyamodtak tanácsért a gyár tulajdonosához. A kétségbeesés hiábavalónak bizonyult, mert a tulajdonos már a munkások kérése előtt határozott sorsuk felett. A munkásokat ugyanis átküldték a jópataki üveggyárba, ahol munkát kapnak.

Most már legfontosabb feladata a hatóságnak kézrekeríteni a gyújtogatót, kinek gáztette miatt Biharmegye egy legvirágzóbb gyártelepe bénult meg. A csendőrség bizik benne, hogy a gyújtogatót pár nap alatt ki fogja nyomozni.

Országos vívóverseny.

— Első nap. —

A modern vitézi torna, a kard és törvényszerű színhelye városunk tegnap óta. Két napon át küzdenek az ország legkitűnőbb vívói győzelemért és a szép győzelmi trafeákért. A kard hőseinek viadala ritka szép látványt nyújt a nézőknek. A Kereskedelmi Csarnok nagyterme hol nemrég felolvasások és hangversenyek közönsége írók és művészek szép gondolataiban s a hangok harmoniájában gyönyörködött, most pengék csörömpölése, kardok villanása, támadásra ugró alakok, villámgyors mozdulatok kaleidoszkopszerű képein át testi erő és ügyesség művészi mozzanatát figyeli, a testi erők kultuszának mozgóképeiben, ragyogó színjátékában talált élénk élvezetet.

Nagyváradon mindig jó talaja volt a vívósportnak, a sportok egyik legnemesebb ágának.

A magyar nemzet legősibb virtusa a kardforgatás, mely a nemzet történelmének alapszik és a honvédelmet is hathatósan szolgálja, Szt László városában, hol a legnagyobb magyar lovag állt s poraiban pihent, nagyon stilszerű a magyar vívók megszállása és nagy versenye. Kitűnő keret ez a történelmi hely a mai magyar hősök ünnepéhez.

Élénk tudatában van ez a város nagy multjának s azért a mai országos verseny élénk örömet és nagy érdeklődést keletett itt.

A Nagyvárad Sportegylet mely nemes ambíciójának céljával tüzte ki egy országos vívóverseny rendezését, megelégedhet a magas színvonalú verseny sikerével és nagy szolgálatot tett városunkban a vívósport fejlődésének.

Összesen mintegy 25 vívó jelentkezett a versenyre, kik között általános figyelmet keltenek a pesti bajnokok: Dr Tóth Péter, Dunay, Pajzs, Schenker. A kardversenyre még tegnap is jöttek Debrecenből újabb résztvevők.

A versenyzők igen jó kondiban vannak s nagyon dicsérik a fényes tiszteletdíjakat, mely a boldog győzteseket kecsegteti.

A tegnapi napon a törvényszerűket bonyolították le.

A verseny megnyitása d. e. 9 órakor történt a Kereskedelmi Csarnokban.

A jury Mörice Ernő elnöke alatt Koós Kálmán főhadnagy és Meskó Boldizsár tagok, versenyintéző: Békéssy Béla Magyarország egykori bajoka

Délelőtt volt az osztályozó s minősítési verseny, melyben a váradai részéről *Ravaszdy* és *Szűts* Sándoron a bajnoki versenyek kontinuos szereplőn vettek részt: *Balázs* Odón, *Kurovsky*, *Jeszenszky*, *Nagy* Zoltán, *Nadányi* János, *Csapó* Zoltán pedig a délutáni kardminősítőben produkáltak szép vívást.

Igen érdekesítő és gyönyörű látvány volt a délutáni karddöntő verseny.

Roppanó heves és bizonytalan volt a küzdelem az első díjért és a többi helyekért.

Dr Tóth Péter, a szegedi verseny győztese, szépen, de pechesen vívott s a harmadik helyre szorult. Az elsőséget azonban nem a Tóthot verő *Pajzs* lelt, hanem az ügyes, mozgékony *Dunay* a Budai Tornaegylet tagja.

A verseny eredményét dr Mörice Ernő hat óra után hirdette ki a következőkben:

I. Dunay Bertalan. II. Pajzs B. III. Dr Tóth Péter. IV. Schenker Zoltán. V. Szipte.

Holnapot a kardverseny foglalja le. A melyben a váradiak közül előreláthatólag többben jutnak be a döntő küzdelembe, mely délután 5 órára van kitűzve.

A kínálkozó szép sportélményt remélhetőleg nagy közönség fogja végig nézni.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hírek.** *Hlatky* Endre, Nagyvárad város főispánja kedden, április 30-án három heti üdülésre Abbáziába utazik. — *Rimler* Károly polgármester Abbáziából kedden április 30-án este Nagyváradra hazaérkezik.

* **A népszövetségi értekezlet.** A Katolikus Népszövetség nagyváradai szervezetének küszöbén álló megalakulása érdekében vasárnap két illetve három értekezlet is lesz. Rendes értekezletet tartanak a Réten és Porondon lakó népszövetségi tagok részére: az időt és a helyet az érdeklődők a csoportvezetőktől meg tudhatják. Az újvárosi tagok a Legényegylet közgyűlésén jelenjenek meg, ott szintén szóba fog kerülni a Népszövetség ügye. A csoportvezetők szíveskedjenek a tagokat ennek megfelelőleg értesíteni.

* **A Bunyitay-liget tava.** A parkok sétaterék rendezését most vette munkába a városi kertész. Az Ezredévi Emlék-tér parkja a főkertész tervei szerint, teljesen át lesz alakítva s az eddig bekerített parkterületet megnyitják és sétautakkal látják el. Az kétségtelen, hogy most több gondot fordítanak a sétaterékre, mint mikor a Lövészegyletnek fizette évenként a 12.000 koronát a város. A Bunyitay-ligeten is dolgoznak, hogy a nyárra használható sétater legyen. Csodálkozunk azonban, hogy a liget tavával senki sem gondol s annak vize már poshadásnak indul, pedig még nagyon messze van a nyár. Ha ezzel nem gondolnak, a sétateret a nyári forróságban nem veheti igénybe a közönség.

* **Siket Traján állapota.** Mint Vámospércsről jelentik *Siket* Traján postaigazgató állapotában annyira előrehaladt a javulás, hogy néhány nap múlva Nagyváradra jöhet. Az igazgató mellett kint van a családja, mely nagy odaadással ápolja a beteget. *Siket* Trajánt állandóan egy Debrecenből kihozott orvos kezeli, akinek véleménye a beteg felül eloszlát minden aggodalmat. Az igazgató az orrvérzés utáni nyomai annyiban látszanak meg, hogy kissé sápadtabb és gyengébb, mint rendszeren. Ezek a bajok azonban csak mulékony következményei a nagy vérvesztésnek.

* **A kálvária-utcai hid kiszélesítése.** Részletesen megemlékeztünk a kálvária-utcai vasuti hid újraépítéséről s kifejezést adtunk úgy a hivatalos körök, mint a környék lakosságának méltó megbotránkozásáról, mert kétségtelen, hogy a hid újraépítése még botrányosabb állapotokat teremti, mint azelőtt volt, mert a jobb oldali gyalogjáró elé egész szélesében valóságos bástya falat építenek s a szélesítést a kevésbé frekvenciált baloldalra tolták el. A deputáció tagjai megnyugvással távoztak a főispántól és polgármester-helyettes-

Telefon 458.

ALAPITTATOTT 1861.

Telefon 458.

a legnagyobb választék DANIBERG és WALDNER

Bútorokban

WALLERSTEIN FERENC utódai

Zöldfa-utca.

től, mert várták, hogy valamely intézkedéssel talán elejét tudják venni a rossz terv keresztülvitelének. Azonban megütközéssel látják, hogy az építkezést folytatják. Ugy halljuk, hogy a városi közgyűlésen szóba került ez a kérdés, mert a tervek sem a tanácsnak, sem a törvényhatóságnak nem lettek bemutatva s csak most látják, hogy a város hozzájárulása teljesen kidobott pénz, hogy az eddigi állapotokon nem lesz segítve.

* **Esküvő.** Szendrői Aszalay Sándor nyugalmazott kir. vezető járásbíró leányát Zenkát holnap vezeti oltárhoz az olasz-i róm. kath. templomban Enderffer József ker. munkásbiztosító pénztári számviszt, az aranyifjúság közkedvelt tagja.

* **A vízmű és a szőlősi malmok.** Az elmúlt évben két ízben is üzemszávart okozott a villamos telepen, hogy a Pecében nem volt elég kondenzvíz a gőzgépek táplálására, mert az egyik váradi-szőlősi Petrányi-malomnál a vizet felfogták s így csak kevés viz jutott a Pece medrébe. A város-házán természetesen alispánhoz főszolgabíróhoz fordultak panasszal, sőt olyan vélemény is akadt, hogy erőszakral kell a malom zilipjét széthányjni. Hosszas rimánkodás után megeresztették a vizet s így került el, hogy a város sötétségben nem maradt. Ez az eset azonban bármikor ismétlődhet s ez ellen intézkedni kell. A városházán azonban belátták azóta, hogy a molnár jogos alapon fogja fel a vizet, mert a malomnak még régebben van vízhasználati joga, mint a városi villamos műnek, tehát a malom üzeme érdekében felduzzaszthatja a Pecét, tehát az egyedüli mód, hogy békés uton igyekezzenek a dolgot elintézni. Ebből a célból tegnap **Bolányi Imre**, a villamosmű igazgatója, **Köszeghy József** városi főmérnök és **Szűcs Béla** főgépész tárgyalásokat folytattak a molnárral, miként kerülhetne el a jövőben a múlt évi kalamitások ismétlődését. Esetleg a város kárpótolja a molnárt az esetleges károsodásért.

* **Segédjegyző választás.** Bhardobrodon tegnap volt meg a segédjegyző választás. Az újonnan reorganizált állásra egyhanguan **Mihók Péter** szombathelyi segédjegyzőt választották meg.

* **A kamara értesítései.** Ertesítjük az érdekelteket, hogy műszaki és szabadalmi ügyekben az alulírott kamara hivatalos órák alatt (délelőtt 8-tól délután 2-ig) utbaigazítást ad. Különösen tájékoztat motorikus berendezések, vízűtőszervezetek, víztisztító berendezések tömegárukat továbbító szerkezetek, légnedvesítő és vantillátor berendezések, kisebb kasánházi berendezések iránt. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a magyar kir. honvédelmi miniszter ur a magyar kir. honvédség 1913. évi rendes lább li szükséglete 50 százalékának, illetve 1200 pár bakancs és 400 pár könnyű cipő szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő: 1912. május hó 12. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megtekinthetők. A ker. m. k. min. ur 25395—1912 sz. leiratára való hivatkozással van szerencsénk az érdekelteknek tudomására adni, hogy az 1874 évi VII. t. c. alapján meghatározott kellékek szerint készült a hitelesítési kötelezettség alá

eső mértékek és mérőeszközök további akadályalan használatának biztosítása tárgyában a múlt 1911. évi február hó 8-án 8209 sz. a. kiadott rendeletének hatályát ezennel a folyó 1912 évi december hó 31-ig terjeszti ki. Nagyvárad, 1912 ápril hó 26. A nagyvárad ker. és iparkamara: **Huzella Gyula** kir. ker. tan. elnök. Dr. **Sarkadi Lajos** kamarai titkár.

* **Mit művel az alkohol!** Blága Nesztor hosszúszőrű legény tegnap kiment gazdájával a határba szántani. Nyugodtan dolgozott Blága addig, amíg tartott kulcsában a pálinka. Este felé azonban kifogyott. Kérte gazdáját, hogy engedje be őt a községbe, hogy pálinkát vehessen magának, mert ő anélkül nem tud meglenni. Gazdája megkorholta iszákosságáért s nem engedte el. Blágának nem tetszett a korholás, tehát bosszút akart állani érte. Elhatározta tehát, hogy hazamenet megveri gazdáját. Amde hamarabb jött az alkalom mint kívánta. Gazdája este tüzet rakott vele s szalonát süttött azért, hogy ezzel is teljen az idő s ne tudjon addig sem pálinkához jutni. Blága meg sokalta a várást. Oda ment a kocsihoz s kivette a baltát. A baltával gazdája hátamögé lopódzott s egy alkalmas pillanatban leütötte a fejére. Az erős csapás annyira behasította a szerencsétlen ember fejét, hogy nyomban holtna bukott a tüszre. A lelketlen gyilkos otthagya égni holttestét. Akik megtalálták, csak a ruháiról ismertek rá, mert a fej az teljesen elégett. Blága, mint afféle jó alkoholista illik, egyenesen a kocsmába ment, ahol holtárszeregre itta magát. A kocsmában tartóztatták le a csendőrök s holnap fogják beszállítani az ügyészség fogházába.

* **Hoffmann tábornagy nyugalmában.** Hoffmann Hugó altábornagyot, saját kérelmére nyugdíjazták s ez alkalommal öfelisége a tábornagyot adományozta részére. Hoffmann Hugó rokonai kötelekék tűzik Nagyváradhoz, így testvére Frankó Endre ügyvéd nevének. Gyakran fordult meg városunkban nemcsak rokonai látogatására, hanem a honvéd hadapródiskola megvizsgálása céljából is. Hoffmann Hugó fényes katonai pályájának egy részét a honvédségnél töltötte; ezredparancsnok, majd dandárparancsnok volt a honvédségnél, majd a kassai honvédkerület vezetését vette át. Innen került a közös hadügyminisztériumba még Pitreich idejében mint osztályfőnök: Aufseberg lovagnak hadügyminiszterre való kinevezése után a rendelkezési állományba került, ahonnan most végleg nyugalmába vonul. Hoffmann tábornagy képviselte a magyar delegációban a közös hadügyminiszter négy éven át; a politikai életben is kitűnően megállotta a helyét nemcsak azért, mert kitűnő szónok volt, hanem főképpen azért, mert igaz magyar érzéséről mindenki meg volt győződve. A politikusok nagy jövőt jósoltak neki, de Hoffmann tábornagy, bár még alig hatvan éves, a nyugalmat már többre becsüli a katonaságnál és a politikánál.

* **Az alkohol áldozata.** Különös leletre bukkant tegnap kora reggel **Gordán József** rendőr a Nagypiacon. Amint lassan bandukolt, a lacikonyhák közelében egy puha tárgyba ütközött a lába. Meglepdőve nézte, hogy mi az? Egy emberi test volt. Megállapította, hogy a hulla **Selepár László** nyirbátori illetőségű csavargó. Selepár tulságosan sok pálinkát ivott s ez okozta a halálát.

* **Székely Mihály balesete.** Tegnap délután Székely Mihály a rákosi reptőrtéren felszállási kísérletet tett az új Canard biplánjával, melybe Guóm-motor van szerelve. Husz méter magasságba emelkedett, mikor a biplán valami konstrukcióbéli hiba folytán oldalt dőlt és leesett. A gép összetört. Székelynek nem esett baja, mert a gépnek először egyik szárnya érte a földet és ez felfogta az ütést.

* **Földkölcsonők becsülésének ellenőrzése.** A Magyar Közvetítő Bank Részvénytársaság, mely az elmúlt első üzletévben bőséges tartalékolás dacára 6 százalék osztalékot fizetett részvényeseinek, értesülésünk szerint a tőkefelemeléssel kapcsolatban minden vármegye területén bizalmiférjakat keres. Ezeknek, mint a bank választmányi tagjainak feladata volna a környékükön előforduló birtokbecsléseket illő díjazás ellenében ellenőrizni. Akik ezen bizalmi küldetés iránt érdeklődnek, közelebbi felvilágosításért forduljanak a bankhoz, Budapest, VI., Teréz-körút 46.

* **A Carpathia Fiumében.** A Canard Line magyarországi képviselőéhez Newyorkból értesítés érkezett, hogy a Carpathia, amely a Titanic menekülteit fedélzetére vette, Newyorkból visszajövet május 6-án köt ki Fiumében. A hajót a hatóságok nagy ünneppéggel várják, fogadtatásánál megjelenik Vickenburg kormányzó, a fiúmei podesta és Jekellslussy kivándorlási biztos. A kormány valószínűleg érdemrenddel tünteti ki a hajó kaptányát bátor magatartásáért. A Carpathia Fiuméből május 9-én indul vissza Newyorkba.

* **Tűz a Külvárosban.** Ma este fél 10 óra tájban a városi székház tűzjelző őrtorony haranghangjára s nemsokára a tűzoltóság szerkocsijának nehéz zaja valamint a tűzoltók kürtjelzésére lett figyelmes az utcán járó-kelő közönség. A tűz Dobos Menyhért kerékgyártó Külváros, Óvod-utc 7. számú háza udvarán levő favázás istálló-épületben keletkezett s gyult ki eddig ismeretlen módon. A tűzoltóság Grácz Lajos tűzoltóparancsnok vezetésével kivonult a tűzhez, azonban a tűz rohamosan terjedt, mert az istálló padlása tele volt szénával s így az istálló-épület teljesen leégett. A kedvező időjárás folytán sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni, a tüzet eloltani. A kár jelentéktelen. A tűz keletkezésének okát a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

* **Találtak 2 karperecet és egy zseb-kendőt tartalmazó ricikilt.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség földszint, 9 számú szobájában.

Hatóságilag eng.

végeladás!

Női divat dolgokat
olcsón szerezhethet be:

Vajda Sándor
cégnél Rákóczi-út 5.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorba-
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomort
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

x Nincs itt a vadászat!! Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzze be szakembertől. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyvere rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban kezeség mellett található **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél, **Nagyvárad, Rákóczi-ut, Moskovics palota. M. kir. lőporárúda. Telephon 269. — Tanoncz felvétetik.**

x Higienikus fodrász, manikűr és pedikűr terem Rákóczi-ut 6. Zárda épületben, külön bejáratú **hölgyek részére** közvetlen a kapu alatt (május hó elsejétől kezdve.) Szíves megkeresést kér **Marton József** fodrász, meghívására házhoz is megyünk. (Telefon 775.)

x Csokoládé és Cacao áruház Nagyvárad. Ajánlja a legtisztább csokoládét főzésre, sütésre, továbbá funk-massza, cacao-massza, cacao-vajat, valamint eredeti csokoládé-dragékat, mandulára, mogyoróra és likőrökkel töltve kilóját 4 koronájával. Dessert bonbonokat valódi töltésekkel a legolcsóbb árak mellett elárusítva nagyban és kicsinyben. Tisztelettel **ASZÓDI MIHÁLY** trieszti kávé és tea behozatala, cukorka és csokoládé nagykereskedő **Kossuth utca Sas-palota. Fiók: Kert-u.**

x Hallatlan! Mindenütt csak arról beszélnek, hogy a pénz drága. Éppen ennek az ellenkezőjét bizonyítja a legújabb **Csipke Áruház**, Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca, Turul cipőraktár mellett, amelyet vásárlás végett nap-nap után tömegesen keres fel az uri hölgyközönség.

URIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ KÜLÖNLEGESSÉGEK LENGYEL

URI DIVAT ÜZLETÉBEN

Bémer-tér 1. Telephon 12-48.

SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS
HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes
kézi munkáktól, Bóvli
árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó
áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telephon 783.

Figyeljünk a czégre.

x Előre haladó! Koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletet, mintegy 2000 négyszögletes földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által házhoz kötött italméresi joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető puszta-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni **Vizvezeték-utca 36. házszám** alatt **Kárger Sándor** tulajdonossal.

Rimanóczy műbutorgyár.

:-: Állandó bútorkiállítás. :-:

I. rendű tölgy és bükkfa parketta
saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserép-
kályhák állandóan raktáron. Elvál-
lalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut,
saját ház.

:-: TELEFON: 796. :-:

Költségvetés díjtalan.

Különleges felöltők, kosztümök
blouzok és gyermekruhák
a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában
Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és
francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Damjanich-utca 1a sz. em.

Kieszközöl

törles téses és jel-
zálog kölcsönöket,

Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT
és azokra, mint minden más ingat-
lanra a legmagasabb értékbecslés
szerint GYORSAN OLCSÓ KÖLCSÖNT folyósítat.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: délután Madarász, este: A nem-
zetes asszony (először.)

Hétfő: A nemzetes asszony.

Kedd: A nemzetes asszony.

Szerda: A nemzetes asszony.

Csütörtök: Luxemburg grófja.

Péntek: Rabiólovag.

Szombat: Sasfiók.

Vasárnap d. u. Kis gróf. Este: Bál az ud-
varnál.

Ma délután a »Madarász« t játsza a tár-
sulat fél helyárok mellett. A főszerepeket Gó-
zon Gyula és Zsigmondi Anna alakítják.

A mai bemutató. Általános érdeklődés várja a színház mai premierjét. Géczy István új darabja: »A nemzetes asszony« egy magyar alföldi városkában játszik, nagyon kedves magyaros történet a darab, pompás adatokkal. Ma este mutatják be ünnepélyesen, a szerző jelenlétével a debreceni színházban a Csokonai-kör pályanyertes darabját »A nemzetes asszony«-t. Ezzel egyidejűleg tartják meg Nagyváradon is a bemutató előadást. A címszerepet Angyal Ilka kreálja, igazi kabinetalkitást fog produkálni. Részt vesz még az előadásban **Szentgyörgyi Márta, Tóth Elek, Hunyadi József, Sik Rezső** »A nemzetes asszony«-t a hét első felében bemutatják a bérfőközönségnek.

A hét műsora. A vigjáték újdonság után közkedvelt reprizek lesznek. Csütörtökön a »Luxemburg grófja«, pénteken a »Rabiólovag« és szombaton a »Sasfiók« megy ezuttal Etsy Emilia játsza a címszerepet. Jövő vasárnap ismét bemutatás lesz, a »Bál az udvarnál« című híres Ziehrer operettet játsszák először. Az új operettből szorgalmasan folynak a próbák.

Szigyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocsizó, lovagló és ígás lószerszámokat a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
szigyártó és nyerges.

EGYESÜLETEK.

Köszgyűlés a Katholikus Legény egyletben, ma 28-án vasárnap délután 5 órakor a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.

2. Igazgatói beszámoló az egylet működéséről.

3. Jegyzői jelentés.

4. Pénztári és könyvtári jelentés.

5. Dékáni jelentés.

6. Költségvetés tárgyalása.

7. Esetleges indítványok. Az indítványok a köszgyűlés előtt 3 nappal az igazgatónak be-
nyújtandók.

Ugyanezen a napon Szent József párt-
fogásának ünnepén reggel 8 órakor a Szent
László templomban a szent misén közös szent
áldozáshoz járulnak ünnepélyesen zászló alatt
az egyleti tagok.

Kéri a rendes és pártoló tagonak minél
nagyobb számban való megjelenését

az Igazgatóság.

A Népinevelési-egyesület köszgyűlése.

A biharvármegyei Népinevelési-egyesület évi
rendes köszgyűlését — a már korábban közölt
tárgysorozattal — folyó hó 28-án, vasárnap
délután 11 órakor a vármegyei ház nagytermé-
ben tartja meg, mely köszgyűlésen való megje-
lenésre az egyesület összes tagjait felkéri az
előnökség.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság« április 28-iki száma feltűnést keltő pompás kivitelű képeket közöl az új kormány tagjairól, Korfuból (Alexander Bernát cikkével), a velencei Campaniléról, Bernard Schaw darabjairól a Magyar Színházban, a Mücsarnok tavaszi kiállításáról, a Titanic katasztrófájáról stb. Szépirodalmi részében Szemere György regénye, Pekár Gyula tanulmánya a troubadourokról, Kosztolányi Dezső Dutka Ákos, Majthényi György versei, Szederkényi Anna novellája adnak bő és magas színvonalú olvasni valót, Alexander Bernát pedig a budapesti színházak ujdonságait ismerteti. Egyéb közlemények: Farkas Zoltán cikke a Mücsarnok tavaszi kiállításáról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt 6 korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában (Budapest. IV., Egyetem utca 4. szám.)

Az Élet április 28-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Titánok hajója. Kosztolányi Dezső. — Vámbéry és Julián barát. Karakas. — Harmóniák. (Költemény.) Juhász Gyula. — Kristály. Bokor Malvin. — Résztét. (Költemény.) — Dudaszó. (Költemény.) Lendvai István. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsai Ferenc. — Gilbert Keith Chesterton. Hevesi Sándor. — A bucsu. Dánielné Lengyel Laura. — Giovanni Pascoli Erdős Renée. — Chesterton gondolataiból. — Salon. Giovanni Pascoli. (Költemény.) Erdős Renée — Panu. (Regény.) Aho-Kara. — Domonkosok Budapesten. Dr. D. J. — Foerster Budapesten. Schütz Antal. — Irodalom és művészet. — Moszkóképek. — Szerkesztői üzenetek.

Igazságszolgáltatás.

Sikkasztó postamester.

Kovács János postakiadó a dobrosdi postán dolgozott a felesége mellett, aki ott postamesternek volt.

Kovács Jánosné időközben megbetegedett és az egész postát a férje vezette. Kovács János azonban a kezelésére bizott pénzekből kisebb-nagyobb összegeket sikkasztott el. A postatakarékpénztár számára befizetett összegeket, 200, 100, 80 koronákat nem küldte be és a naplót úgy vezette, hogy egy ideig nem is vettek észre semmit. Később azután kiderültek a redetlenségek és a nagyváradi postaigazgatóság Hódy Imre főtitkár kiküldte a vizsgálat megejtése végett. A vizsgálat rövidesen megállapította, hogy több mint 170 korona hiányzik. Kovács János a vizsgálat alatt bejött Nagyváradra és az ügyészségnél önként jelentkezett, elmondva, hogy a hiányzó pénzeket elsikkasztotta. A sikkasztó postamestert azonnal letartóztatták. Tegnap volt ez ügyben a tárgyalás Famosy törvényszéki bíró elnökelete alatt. A vádat dr. Kármán Elemér képviselte, a védelmet dr. Márkus László helyettese, Assalay Sándor látta el. A vádlott keismerte tettét, mire a bíróság elítélte egy évi börtönrre, amelyből a vizsgálati fogságban eltöltött két hónapot beszámítottának vett. Az elítelt az ítéletben megnyugodott.

Szerencsétlenség a felsődernai aszfaltgyárban.

Immár másodszor került tárgyalás alá a felsődernai aszfaltgyárban múlt évi február 17-én történt szerencsétlenség a nagyváradi kir. törvényszék büntetőtanácsa előtt. A szerencsétlenséget, amely két ember halálával végződött, gondatlanság okozta és a bíróság annak idején Gáspár Ignác és Koncz István vádlottakat el is ítélte. A kir. tábla az ítéletet megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el.

A bíróság másodszor Korn Lajos elnöke alatt tárgyalta az ügyet és rövid másfél napos tárgyalás után ismét elítélte a vádlottakat, még pedig Gáspár Ignácot hat havi fogságra és 260 korona pénzbüntetésre, Koncz Istvánt pedig 3 havi fogságra ítélte.

A Tiszántúl részletesen foglalkozott annak idején a borzalmas szerencsétlenséggel. Márton Herman és Kulcsár Jenő az aszfaltgyárban kazántisztogatással voltak elfoglalva. A kazán, amelybe a két munkás leszállott, a szomszédos kazánal egy cső kötötte össze.

A második kazán, amely természetesen biztosító szeleppel volt ellátva, mérges gázokkal volt tele. Amíg a két munkás a kazánban dolgozott, valaki nyitva hagyta a kazán biztosító szelepét, amelyből a mérges gáz betódult és mindkét kazánmunkást megölte.

A vizsgálat megállapította, hogy Gáspár Ignác desztillátor és Koncz István főfűtő gondatlansága okozta a szerencsétlenséget és a törvényszék mindkettőjüket el is ítélte.

Az ítéletet megfellebbezték és a tábla, mint jeleztük új tárgyalást rendelt el. Az újabb tárgyaláson több mint 20 tanút hallgatott ki a bíróság. Kihallgatták azonkívül Póssonyi László iparfelügyelőt és az orvos szakértőket.

Tegnap délelőtt hirdette ki Korn Lajos elnök a fenti ítéletet, mely a vádlottakat ismételten büntösnek mondotta ki. Az ítélet ellen a vádlottak ismételten fellebbezést jelentettek be.

SPORT.

Football club Szalontán. A szalontai ifjúság megalakítja a »Football klub«-ot. Már eddig harmincan jelentkeztek, akik tagjai óhajtanak lenni az új klubnak.

NYILTÉR.

Gyógyszertár áthelyezés.

CSANDA ENDRE II. Rákóczi Ferenczhez címzett gyógyszerárát a Szacsavay-u. 50. sz. alól a Szacsavay és Mezey Mihály (Kert-u.) sarkára helyezte át.

PÉNZ

Olcso
tőketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyiszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti. Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác utóda
BARNA ARTHUR
bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája
NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitűnő hirt** nevű

Fogműtermében
Özv. Dr. Deákné
Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

Az olasz-török háború.

Hadihajók a láthatáron.

Milano, apr. 27.

A turini Stampa jelenti, hogy tegnap egy hajóraj indult Tarantóból az Aegei tengerre és vasárnap megkezdte a hadműveleteket. Az Avanti szerint egy egész hadtestet emeltek hadilétszámra s ezeket a csapatokat nyomban hajóra fogják szállítani.

Konstantinápoly, április 27.

Szalonikiból táviratozzák, hogy a Chalkidike mentén öt olasz hadihajót láttak. Szalonikiban nagy a rémület, hogy az olasz hajóraj bombázni fogja a várost. Az erődökből egész éjjel fényszórákkal világítják meg a tengert.

Újabb hírek megerősítik, hogy a Bosporustól 30 mérföldnyire egy orosz flotta tünt fel, amely husz hadihajóból áll. A belügyminiszter, közhírré teszi, hogy a Dardanellákat a kormány még nem nyitja meg. A hadügyminiszter intézkedéseket tett az anatóliai partvidék és a Konstantinápolyba vezető utak védelmére.

A kábel Tenedos és Szaloniki között el van szakítva. Az olasz kormány kötelezte magát, hogy kártérítést fizet az angol távirótársaságnak, mert olasz hadihajók rombolták el a vezetékét.

Milano, április 27.

A Secolo értesülése szerint az olasz-kormány nem fogja követelni a Dardanellák megnyitását, mert a hadműveletek nem a tengerszoros, hanem az Aegei-tenger szigetei ellen irányulnak. Az olasz flotta három nagy szigetet meg fog szállani és elvan tökélyre, hogy az ottani lakosságtól adót fog szedni és az egész török kereskedelmi hajózást megbénítja.

Az oroszok csak gyakorlatoznak.

Konstantinápoly, ápr. 27.

A török hajóállomásokon dróttalan táviró készülékekkel felfogtak egy dróttalan táviratot, melyet az orosz hajók váltottak egymással. A távirat titkos volt és még a hajók nevét sem lehetett kivenni belőle.

Szentpétervár, ápr. 27.

Ma az orosz kormány kijelentette, hogy a hajórajának a Dardanellák felé való hajózása csak gyakorlatozás; egyáltalán nem ellenséges szándéku-

TÁVIRATOK.

A Törlesztési bank felszámol.

Budapest, ápril 27.

A Törlesztési Bank ma délben közgyűlést tartott. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az intézetet felszámoltatja és felszámolókul megválasztotta: Szájbély Gyula, dr. Lakatos Gyula, ifj. báró Csávossy Béla, igazgatósági tagokat és a bankok képviselőit.

Kisiklott expresszvonat.

Madrid, ápr. 27.

Az andaluziai expressz-vonat Villamorto mellett kisiklott, mozdonya és hat kocsija darabokra tört. A gépész, egy fűtő és egy mozdonyvezető meghalt, tizenkét utas súlyosan megsebesült.

A Titanic katasztrófája után.

Berlin, ápril 27.

Newyorkból táviratozzák, hogy a washingtoni parlamenti bizottság előtt Gill mérnök, aki az Allan Linie California nevű hajóján utazott, azt vallotta, hogy a katasztrófa idején ez a gőzös alig husz mértföldnyire volt a Titanictól és kapott is vészjelet, de a kapitány nem törődött vele.

A Mackay Bennet kábelhajó 205 holttestet halászott ki a tengerből és 43 hullát sikerült agnoszkálni. Köztük van J. J. Astor és Strauss is. Orvosok megvizsgálták a holttesteket s megállapították, hogy az áldozatok halálúsága ugyszólván csak pillanatokig tartott, mert mikor a Titanic elsüllyedt s magával rántotta a mélységbe a rajtalevőket, a hatalmas víznyomástól azonnal megfulladtak.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Irta: **Schmidt Amália.** — Fordította: **N. M.**
(Folytatás) 102

Én megköszöntem helyetted, — susogá Helén.

— Te, . . . Oh, te mindent tettél helyetted, és fogsz is mindig tenni. Isten áldjon meg, Helén! Én csak szeretni tudtalak, de te legnagyobb áldásom vagy nekem!

XIX. FEJEZET.

Brand orvos és neje sebesen visszahúzódtak a házba, midőn látták, hogy Helén elég lelki erővel bír közölni a fiatal Bruchlanddal a megtörtént fájdalmas eseményt. A két jegyes sokáig maradt a kertben; mert Helénnek kiemertőleg kellett rajzolni a fiu előtt atyja életének utolsó napjait, el kellett mondania, miért hozott épen ezen házba, és mily viszonyban áll ő ennek lakóival.

Helén azt is elmondta, hogy még mindig a legbarátságosabb viszonyban van Constance-val, és hogy ez, mihelyt az öreg báró haláláról értesült, meglátogatta és a leszeretőbb részvételt tanúsította iránta. Most Constance, anyjával és férjével W. . . . be utazott; a vadász-vendégek már előbb elhagyták Goldbecket. A megtörtént szerencsétlenség hirtelen megfosztotta a régi várat minden vonzerejétől, s emlékének kissé háttérbe kellett szorulni, míg ott ismét vidámak lehettek.

A báró holttestét egyelőre a derschidei templomba tették, hogy a temetés a fiu rendelkezése szerint végeztessék. Mihelyt Miksa kissé magához tért, maga kísérte el a holttestet Rantenbe, hol édes anyja is nyugodott. Itt a legsürgősebb ügyeket elintézőn, visszatért Derschideba, hogy Helénnek a legközelebbi jövőt illető kívánságairól tudomást szerezzen.

Mily különbség volt mostani, és akkori fájdalmas érzelmei közt, midőn először pillantotta meg e kis helyet! Az atyja halála fölött való heves fájdalom most már bizonyos szelidebb gyászunk adott helyet. Ama hosszas elválás, mely utolsó találkozásukat követte, a velejáró feszültség és idegenkedés folytán majdnem kínosabb volt, mint melyet a halál okozott, mi a legtökéletesebb kibékülést hozta létre, és minde feloldott kötelemeket szorosabbra fűzött.

Igy történt, hogy ugyszólván természetesen, bizonyos vigasz vegyült a gyászba és hogy az öröm, melylyel most Miksa Melént karjaiba zárta, még élesebbé lön a vele összekötött fájdalom által.

Együtt ültek Helén kis lakszobájában és nésték a hó-borította kert téli nyugalalmát. Azon szívből jövő nyíltsággal és teljes bizalommal cserélték ki érzelmeiket és beszélték el terveiket, melyet csak az igaz szerelem ad; és nem volt oly gondolatuk a multra, oly vágyok a jövőre, melyben meg nem egyeztek volna.

— Tehát inkább itt akarsz maradni, míg oltárhoz vezethetlek? Nincs kedved Constance-hoz menni, ki pedig nagyon kér erre?

— Hagyj itt inkább, Miksa! Es itt védő menedékhelyet találtam, midőn ezen kívül az egész világ zárva volt előttem; hálátlanságnak látszanék, ha most, mivel nincs többé rá szükségem, el akarnám hagyni.

Es itt boldog is voltam, amennyire elszigetelt helyzetemben boldog lehettem és épen nem kívánom e ház csendes életét a világ zajos mulatságaival fölcserélni. Miért sio jam új emberekhez és új viszonyokhoz, midőn erre jövődö boldogságunkhoz semmi szükségünk nincsen?

A farsang előtt néhány napra meglátogatom Constance-ot, de aztán visszatérek ide hozzatok.

— Csak igazat adhatok neked, kedvesem! aztán meg Derschid közelebb is van Ranten-

hez, mint W. és így itt többször láthatlak, mint ha Constanccnál laknál. Hanem még más valamit akarok kérdezné tőled; oly ügyet illet ez, melynek elintézéséhez tanácsodra van szükségem; és pedig minden tartózkodás nélkül kell ezt adnod.

— Légy meggyőződve, hogy ezt tenni fogom — felelt Helén mosolyogva, — bár nem vagyok képes belátni, hogyan használhatnád te az én csekély tapasztalásomat.

— Ez az eset még gyakran fog előfordulni; e pontra nézve pedig különösen. Mű az orvosnak és a te jó Louise odaak igen nagy köszönettel tartoznak; szívesem lennék irántok elismeréssel, oly módon, mely ne csak örömet szerezzen nekik, hanem boldogságukat is igazán elősegítse. Te, kedves Helén! oly fontosan ismered hajlamaikat és viszonyaikat, mintha csak testvéred volna az a szelid asszonyka; és azért te legjobban meg tudod mondani, mi által szerzhetek nekik örömet.

— Igen, ezt tudom és te tebibetben nekem magamnak is volna egy kívánságom, — mondá Helén kissé bátorlással; — de nem tudom, nem leszek e szerénytelen, ha annyit kérek tőled.

— Szerénytelen? — kérdé Miksa ingerkedve; — lehetnél-e te valóban szerénytelen? Hadd haljam hát, miben állszak z te roppant kívánságaid?

— Louise és övéi korlátozott körülmények között élnek, sőt tulajdonképen szegények és a jó orvos nagyon gondatlan; ellenben szegény Louise annál többet nélkülöz baltatagon. Ha te segitenél rajtuk, Miksa! hiszen te oly gazdag vagy.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az Adria Biztosító Társulat idei közgyűlését — melyen az 1911. évrnek, a társulat-alapítása óta 73-ik üztetévének zárószámadásait terjesztették elő — folyó év április hó 23-án tartotta meg. Az igazgatóság üzleti jelentésének általános részéből kiemelendő, hogy a lefolyt év a tüzbiztosításra nézve rendkívül kedvezőtlenül alakult, folyamánnyaképp annak a rendkívül nagy szárazságnak, mely az év legnagyobb részén át Európa majdnem valamennyi országában uralkodott. Egyebekben a zárószámadás a következők lényegesebb adatait tartalmazza: Az **életbiztosítási (A)** ágazatban 84,919.960. — koronáról szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 72,570.714. — korona tőkeösszegegről szólnak. A biztosítási állomány az üztetév végén kerek 503 millió korona biztosított tőkére és 1,447.298. — korona biztosított évi járadékra rug. Halál és elélési esetekben, valamint életjáradékok fejében 9,834.228. — korona fizettetett ki. Az életbiztosítási díjtartalék 1911. év végével 141,980.237. — koronát, — illetve a viszontbiztosítók részének levonása után 130,397.539. — koronát tett ki, az előző évhez képest tehát 8,661.915. — korona többlet mutatkozik saját számlára. Az **elemi ágazatok (B)** ágazataiban: a **tüzbiztosítási ágazat** díjbevétele 27,903.348. — korona, **szállítmánybiztosítás** díjbevétele 3,415.047. — korona, a **betörés elleni biztosítások** díjbevétele 697.298. — korona. Viszontbiztosítási díjak fejében 14,299.355. — korona adakott le. A kárfizetések 22,217.180. — koronát, a viszontbiztosítók hányadának levonásával 12,111.666. — koronát emésztettek fel. Az elemi ágazatok díjtartalékai összesen 20,593.614. — koronát, illetve a viszontbiztosítás levonásával 11,411.560 koronát tesznek ki. Az alapszabályszerű átutalások levonása után, beleszámítva a hivatalnoki kar nyereségrészesedését, az ekként fennmaradó nyereségegyenlegből a mult évhez hasonló osztalék, **azaz 100.** — korona kerül szétosztásra **minden új kibocsátásu részvény** után. A társulat **alaptőkéje** és különféle **tartalékai** az üztetév végén a következőképp alakulnak: teljesen befizetett alaptőke 10,000.000. — korona, vagyontartalék 13,000.000. — korona, árfolyamingerőztelési tartalék 1,472.023. — korona, nettodíjtartalék 139,809.099. — korona, nettokárpartalék 4,713.482. — korona, összesen 169 millió korona. A nyugdíjpénztár és a társaság alkalmazottainak ellátási pénztára összesen 3,563.855. — korona felett rendelkezik. Pótválasztás után a következő urak hivattak meg a társaság

választmányi tanácsába: *Bethlen Pál gróf* (Kolozsvár), *Brunner Armin dr.* nagyiparos (Bécs), *galgóczi Hetés Antal dr.* ügyvéd (Budapest), *Nemrath Lajos*, az Osztrák Hitelintézet igazgatója (Bécs) és *van der Straten Pontkoz Rudolf gróf* (Weinern).

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

A gabonakereskedésén tegnap változatlan volt az irányzat készáruban, míg a határidők némileg hanyatlottak, kivéve a zab, mely szilárdan zárult.

Határidők zárulata:

Májusi buza	— — — —	11.78
Októberi buza	— — — —	11.28
Áprilisi rozs	— — — —	10.80
Októberi rozs	— — — —	9.34
Áprilisi zab	— — — —	10.16
Októberi zab	— — — —	8.97
Májusi tengeri	— — — —	8.46
Juliusi tengeri	— — — —	8.35

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	834.—
Osztrák hitelrészvény	— —	637.—
Jelzálogbank	— —	468.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	541.50
Közuti vasut	— —	794.50
Osztrák államvasut részvény	—	729.—
Salgótarjáni kőszén	—	725.—
Városi vasut	— —	412.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város tanácsának árverési köldöttségétől.

6004—912. sz.

Ajánlati felhívás.

Nagyvárad város tanácsától nyert felhatalmazás folytán a Sebes Körös folyón felállítandó nyári uszoda megtervezésére és felépítésére pályázatot hirdetek.

Ajánlattevők kötelesek ajánlatukat részletes tervekkel, költségvetéssel és műszaki leírással felszerelni s ajánlatukban világosan kitenni, hogy a nyári uszodát az építkezés megkezdésére vonatkozó felhívás kézhezvételétől hány nap alatt tartozik felépíteni s használatba átadni.

Ajánlattevők tartoznak költségvetési végösszegének 5%-át bányapénz illetve későbbi biztosítékként a városi pénztárba letenni.

A nyári uszoda nagyságára, berendezésére, elhelyezésére nézve az 1912. évi jan 22-én kelt s az 1912. évi febr. 29-ére hirdetett ajánlati tárgyalás alapját képező feltételekben foglaltak nyujtanak tájékoztatást.

Ajánlatok 1912. évi május 11-ik napjának d. e. 10 óráig csak írásban adhatók be alulirotnál, amikor is azok a városház bizottsági termében nyilvánosan felbontatni fognak.

A közszállítási szab. rendeletnek a hazai anyagok, munkaerők, stb. alkalmazására vonatkozó rendelkezései minden ajánlattevőre kötelezők. — A város közönsége a tett ajánlatok felett teljesen szabadon határoz: jogában áll tehát bármelyik ajánlattevővel szerződni, az ajánlati tárgyalás eredményét megsemmisíteni s újabb ajánlati tárgyalást kiírni, vagy az uszoda létesítése érdekében tetszése szerint intézkedni.

A tervek szerzői joga annak készítőjét illetve ajánlattevőt illeti meg, viszont azok a város közönségével szemben követelést semmi címen nem támaszhatnak.

Nagyvárad, 1912. ápr. 21-én.

Komlóssy József,

küldöttségi elnök.

Szalonna, plombozott lóhere, luczerna, búkköny, len és kendermag, árpa, zab kitünő minőségben kapható. Gabona és termények vásárlása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, banképület.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

10742—1912.

Hirdetmény.

Ismételten felhívom az ebtulajdonosokat, hogy az ebadót a városi pénztárba 8 nap alatt annál is inkább igyekezzenek befizetni, miután az adózás ellenőrzése kezdetét vette, s a mulasztók a szabályrendeletileg megállapított ebadó kétszerese, esetleg háromszoros összegében fognak elmarasztaltatni.

Nagyvárad, 1912. április 22.

Jánossy,

rendőrkapitány h.

T. Hölgyközönség

b. figyelmébe ajánlom

Elegáns felöltőket

Sickes Costümöket

Izléses bluzokat

és mesés szép pongyolákat

meglepően olcsó árban és nagy választékban

RÓNA ANDOR

Sas-palota.

Megnyilt a Püspökfürdő.

Tavaszi pompájában kibontakozva virágos fáival fenséges látvány a Püspökfürdő. A gyönyörű üdülő és gyógyhely most kitűnő új kézbe került. A Püspökfürdő bérletét régi, kiváló, kipróbált ember **Dancs István** vette át, aki rendkívüli gondnal, izlés-sel, minden modern igénynek megfelelően rendezte be az éttermeket, fürdőket, s valóságos kis paradicsomot varázsolt a zöldelő platánok közé. A Püspök-fürdő tegnap nyílt meg s máris igen nagy számban keresi fel a közönség, mely nem csak gyógyulást de kellemes szórakozást is talál.

8 GRAND PRIX

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.
N.-Várad és biharmegyei főraktára
KOLLINER D. és FIA
CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.
Telefon 75. Telefon 75

Világos **Király** sörünket
valamint **SENT ISTVÁN** védjegyű
dupplamaláta
sörünket, melyet a leghíresebb
orvostanárok mint kiváló gyógy-
ítalt ajánlanak.

Csúzi Ferencz

fehérnemű és ruhatisztító intézete

N.-Várad Szaniszló-u. 32.

Elvállal fehérnemű s minden más
ruha tisztítást jutányos árban.
Meghívásra a ruhákért érte is
küldök. Levelekre válaszolok.

2—3 középiskolát végzett fiú
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság 1912 január 24-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 7500 drb új 200 koronás n. é. részvényt kibocsátása által két millió ötszáz ezer koronára

négy millió koronára emeli fel.

Ezen új 7500 drb részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új kibocsátású részvények 250 koronára árban bocsátatnak ki, melyből 200 korona az alaptőkéhez, 50 korona a rendes tartalék-alaphoz csatoltatik.

2. Minden 5 régi részvény birtokosának 3 új részvény átvételére van joga. Tartozik azonban a 250 korona vételáron felül darabonként 3 koronát bélyeg- és kiállítás-díj címén megfizetni.

3. Az elővételi jog gyakorlásának záró határideje 1912 február 20. Az ezen határidőben elővételi jogot gyakorolt régi részvénybirtokosok tartoznak:

1912 február 20 ig darabonként	53 koronát
1912 március 15-ig	100 „
1912 április 10 ig	100 „

valamint 1912. január 1-től a fizetés napjáig járó 6 százalékos kamatot az intézet pénztáránál készpénzben befizetni.

Az új részvények 1912 január 1-től kezdve az üzlet haszonban részesülnek.

Felkérjük ennél fogva mindazon t. részvényeseket, kik a kibocsátandó új részvényekre az elővételi jogot gyakorolni óhajtják, hogy részvényeiket a fent kitűzött záró határidőig, vagyis 1912 február 20 ig az intézet pénztáránál lebélyegzés végett bemutassák és a fizetendő összeg első részletét teljesítsék, mivel ezen határidő letelte után az elővételi jog nem gyakorolható.

Nagyvárad, 1912. január 24.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság
Igazgatósága.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényemél, esúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyesólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

R. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz“,
Frágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Üzlet áthelyezés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. érd. közönséget, miszerint a Nagy Sándor-utca 4. sz. alatt levő fodrász, manikűr és pedikűr üzletemet

május hó elsejétől kezdve
Rákóczi-ut 6. szám alá

helyezem át REICHARD áruház mellé (az Orsolya-zárda épületben). **Hölgyek részére külön bejárat a kapu alatt.** Meghívásra házhöz is megyünk.

Marton József

fodrász.

Telefon 775.

Telefon 775.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrényi-ház.

Befizetett alaptőke: 1,000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%^o-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó-sít házakra és földbirtokokra.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok

ívlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől min. 1000 nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Belépési felhívás.

A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1912 január 1-én megnyitotta

17-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenként 1 korona fizetendő a szövetség pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelte után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetség célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezesség mellett vá tóra, kötelezvényre. A szövetségbe való belépés alkalmával törzsbetétként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetétét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. *A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg és illetékmentesek.*

A belépni szándékozók felkértek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1911. december hó.

A Polgári takarékszövetkezet igazgatósága.

Rézműves és rézöntő műhely

Nagyvárad, Kolozsvári-utca 50.

Legújabb divat szerint vállalok szeszgyári berendezéseket, főző üstöket és minden e u. m. szilva pálinka szakmába vágó rézöntő munkákat, úgy nyers öntéseket, mint kész munkákat, stb. jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre azonnal válasz.

Mosó üstökben nagy raktár.

Telefon 682.

Telefon 682.

Szives megbízást kér

Szalavetz Mór

rézműves és rézöntő.

Biharmegyei Takarékpénztár.

Hirdetmény.

A BIHARMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR-nak 1912. évi január hó 28-án tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy az intézet részvénytőkéjét 3.600.000 koronáról 2000 db 600 korona névértékű új részvény kibocsátása által

4.800.000 koronára

felemeli, mely új kibocsátású részvények az 1912. évi osztalékban már szintén részesednek. Ezen újonnan kibocsátandó részvényeket ezennel felajánljuk régi részvénybirtokosainknak és pedig a következő feltételek mellett:

I. Három régi részvényre egy új részvény vehető át.

II. A kibocsátási árfolyam 800 koronában állapítatik meg, amelyből 600 korona a részvénytőkére, 200 korona felpénzből a kibocsátási költségek levonása után fennmaradó összeg a tartalékalapok javára fog iratni.

III. Az új kibocsátású részvények a közgyűlés határozata szerint az 1912. évi osztalékban részesedvén a megállapított kibocsátási ár után 1912. évi január hó 1-től 6% kamat a befizetés napjáig szintén megterítendő az új részvények után.

IV. Az elővételi jog 1912 január 29-től február hó 29-ig bezárólag gyakorolható és pedig Nagyváradon az intézet pénztáránál, 1912 február 29-én tul az átvételi jog megszűnik.

Aki átvételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket, szelvényivek nélkül az intézet pénztáránál lebélyegzés végett bemutatni és egyidejűleg az első részletfizetést készpénzben teljesíteni, ami, valamint a későbbi befizetések ideiglenesen nyugtáztatnak. A régi részvények lebélyegzése után azonnal visszaadottnak.

V. A befizetések következőképpen teljesítendőek:

300 korona fizetendő a részvény lebélyegzése alkalmával
250 > > 1912 március 31-ig
250 > > 1912 április 30-ig
és minden részletfizetésnél az 1912 január 1-től esedékes 6% kamat.

Szabadságában áll azonban a részvényeseknek több részletet, vagy valamennyit egyszerre a kitűzött határidő előtt is befizetni.

Részletfizetések késedelmissége, vagy elmulasztása az alapszabályok 3. §-ának alkalmazását vonja maga után.

**A Bihar megyei Takarékpénztár
Igazgatósága.**

3. §. Azon részvényes, aki valamely befizetést a kitűzött határidőn túl teljesít, a késedelem idejére 6 százalékos késedelmi kamatot köteles fizetni. Ha azonban a befizetés a kitűzött határidő lejáta után 60 nap alatt sem történne meg, az igazgatóság a kiadott elismervényeket semmivé nyilvánítja, a késedelmes részvényesek pedig az eddig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az ekként megsemmisített ideiglenes elismervények helyett az igazgatóság új részvények kibocsátását rendelheti meg és ez esetben az ezzel érvénytelenített befizetések — hozzászámítva a névértéken felül elért többletet — a társaság tartalékalapját illetik.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

FÉLIX-FÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió

liter víz mennyiség. Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocróozással hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirat, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

1912. május havi
**Költözködők
figyelmébe!**

A legdúsabb választékot gyapju, tapestry és spárga futókban, valamint háló-ebédlő és szalon nagyszőnyegekben

Leitner Márton
cégnél Zöldfa-utca

találjuk, ahol csipke-szővet- és plüsch-függönyöket, ágygarnitúrákat és hencsertakarókat is a legkülönbébb izlésnek megfelelően

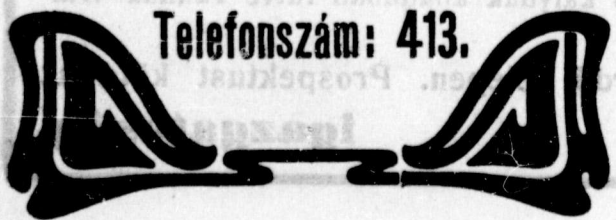
rendkívül olcsó árak

mellett kaphatunk. Valódi perzsa és smyrna szőnyegekben óriási választék! **Menyasszonyi kelengyék** óriási raktára **300—10.000** kor-ig előzetes költségvetés mellett. — Női ruhaszővetek, francia delainek, grenadinok és kartonok impozáns választékban! — Elvem legszolidabb kiszolgálás és olcsó

szigorúan szabott árak

folytán a vevőközönség minél szélesebb rétegeit üzletemhez szoktatni!

Telefonszám: 413.

Írógép javító műhely!

Goldstein Manó

Szacs vay-utca 33. szám.

Elvállalja bármily rendszerű írógépek, számoló- és számozó és Copier-gépek szakszerű javítását, írógépek jókarban tartását rendkívül előnyös árban. Raktáron tart szalagokat, bármely rendszerű géphez, gummi hengereket és Carbon-papírokat.

Telefon hívásra azonnal jövök!
Telefon: 11-45. Telefon: 11-45.

VARJU FERENC

műbútor asztalos
DAMJANICS-UTCZA 30 SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Permetezés helyett

Porozás!

A szálló peronosporája ellen kitűnő sikerrel lehet védekezni minden permetezés nélkül a br. **FECHTIG-féle**

„PULVAZURÓ”

segélyével. — Az előző évi eredményekről szóló beszámoló füzet minden érdeklődőnek díjmentesen megküldetik! — A „PULVAZURÓ” ára nagyban 60 fill., 50 kg-on alul 62 fill. 1 g.-ként. Egyedüli beszerzési forrás a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

BUDAPEST, (V. ALKOTMÁNY-UTCZA 31.)

Bükkfa parkett

fedélcserép, mész, cement, gipsz, fedéllemez, elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyórát „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. **TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.**

Villanyerő berendezés.

Arjegyzők kívánatra. Saját ház.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

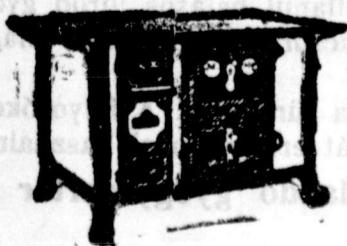
Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Uradaimnak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

Modern három szobás lakás szükséges mellékkeliségekkel **Aug. 1-re kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsű közönség szives tudomására hozni, hogy a **KOVÁCS** és **LUX** cégből kiléptem s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utca 14 szám

alá helyeztem át. Készítek modern butorokat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmond, műasztalos.

Lakás: Körös-utca 9.

Telefon szám 10-87.

Műhely: Füzes-u. 14.

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ezton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
 2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
 3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
 4. Állandó összeköttetésé mindíg vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.
Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei.
 2. Képek.
 3. Bőröndök és bőröndárak.
 4. Férfi fehéreműek.
 5. Látszővek.
 6. Fényképkészülékek, felszerelések.
 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.
 8. Chinaezüstárak.
 9. Csillár- és petróleumlámpák.
 10. Rézbutorok.
 11. Szőnyegek.
 12. Mindennemű hangszer.
- Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.
- Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén.
- Minden felvilágosítással szivesen szolgálunk.

Krème „NINON“

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár napi használat után az arc hófehér, üde színt kap, teljesen ártalmatlan. :-: Egy tégely 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

Vadász Albert

drogériájában.

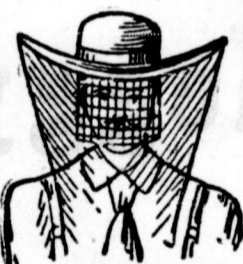

KOMBINETT JATEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán. Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keressünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

Méhészek

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztá-Szentlőrinci méhészet, Budapest V., Zoltán-u. 11.
Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt műlépek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszolvastók, Vulkán füstölő gépek stb.

Gyermekkoszik, kerti butorok, utazó kosarak, bőrarak, női ridikülök, sétabotok és játékaruk, ugyszinte mindennemű bazar-cikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál

Rákóczi-ut 10. szám.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasárlási, eladási és erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyelmébe!!!

Igen kedvelt

Zsigmondyfűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabásu egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül csak

Izsák Lidiánál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedül fűzőszállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Csengeri-utca 21-ik szám alatt saját házamban, egy a mai kor-
nak mindenképen megfelelő

= épület és = műbutor asztalos

műhelyt létesítettem. Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszertár és kávéház berendezéseket kellő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel úgy helyben, mint vidékre készséggel szolgállok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

Kézimunka olcsóság!!

**Husvét után
rendkívüli
árleszállítás jön!**

Leltár előtti árak.

 Tessék meggyőződni!

Telefonszám: 783.

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Tátray Gusztáv

Rákóczi-út 4.

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olasz Bazar-épületben (Színház mellett)** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyegeket, függönyt, butorszöveget, napernyőt, keztyűt, szőrmeárakat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztításáért a legmesszebbmenő jótállással jutányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

STEINER M.

vegytisztító.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani a **legkifünőbb**

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kifizetett

takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-dorfi olajbogyó sárga palackalaku hosszú.

Államilag vizsgál arankamentes, magyar lucerna, stíriai vörös lóhere.

Pázsit díszfű vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, kendermag, kék mák, dug-hagymák, cukor-cirok. Kifli-burgonya.

Gazdálkodó és kereskedő urak figyelmét felhívom jutányos áraitra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru“-hoz.

Nagyvárad, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték csomagolási költség nélkül.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSES PÉNZT SZEREZHET

FREDIN

CIPŐKRÉMMEL

MERT

MINDEN 100 - IK DOBOZ FENEKÉN 20 fill

MINDEN 1000 - IK FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ SELLE & KARY

WIEN XIII

BUDAPEST. VI. BATAKUTCSA. 2/B.

„NIGRIN“

a legjobb cipő krém az egész világon
Az eddigi világhírű wixsnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Szőlő-

oltványokat szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak elismert **Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep**

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)
ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep megbízhatóságáról.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. épületében egy **5 szobás** Béner-térre néző lakás

május 1-től kiadó.

Egy amerikai rendszerű, orgonahangu

HARMONIUM

kezeset használt, igen olcsón eladó. Bővebbet **WAGNER** a „Hangszer Király“-nál országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruhazában, Budapest, József-körut 15. (Gyorsjavító műhely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen küld. Kézi harmóniumokban orlási raktár. Ne vásároljunk részletre!!

Az egész berendezés és egy 6 sz. Wertheim szekrény eladó.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Üzletünket véglegesen felosztjuk, miért is jó hírnevű rőfös, női divat és confectio áruraktárunkat **hatóságilag engedélyezett végeladással** kiárusítjuk. A legjobb minőségű vásznak, férfi és női fehérneműek, szövetek, függönyök, szőnyegek és minden e szakmába vágó cikkek

eddig sehol nem volt olcsó árban, részletekben és **egy tömegben is** készpénz fizetés mellett eladatnak. Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, HUZELLA czéggel szemben.

Partie árusoknak csakis az esti órákban.

Az üzlethelyiség kiadó.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

Építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a **legjobb találmány** szerint teljesen szárazzá alakítjuk át felelősség mellett.

Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 30 fillér.

Minden gyógyszertárban kapható.

Halló! Halló!

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom, bádogos és vízvezeték szerelő műhelyem megtekintésére. **KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.**

Szíves pártfogást kér

Kóródy István,

bádogos és vízvezeték szerelő.
Kórház-u. 3. vagy Páris-u. 30.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész. Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Cséplésnél

penzt, időt, munkát takarítunk meg a

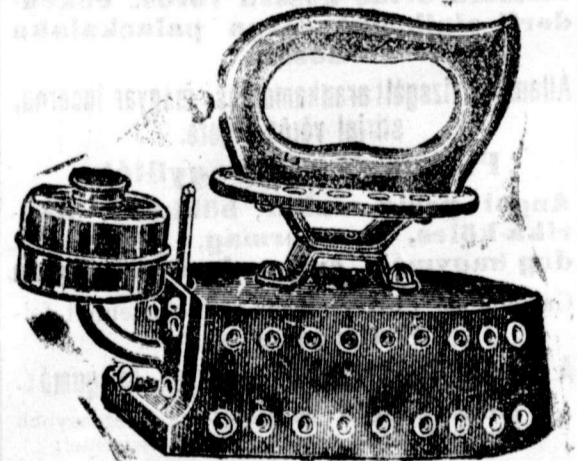
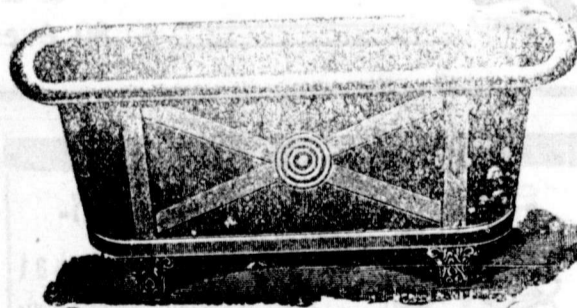
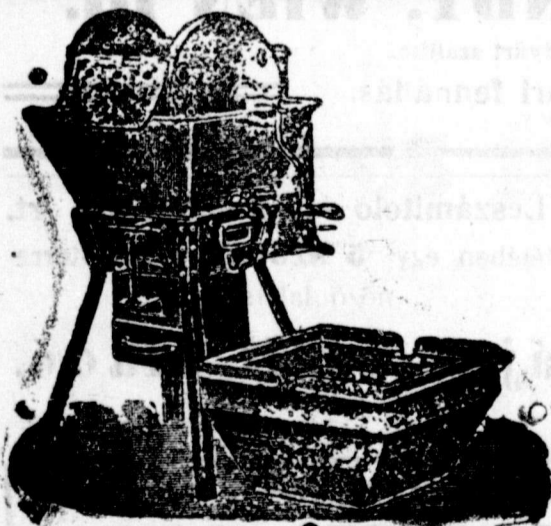
Stern féle szabadalmazott dobkosár betétlécczel

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn, egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer cséplve volt, a szab. dobkosárbetétlécczel szakértő előtt utáncsépltetünk

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld műszaki és villamossági vállalat.

VI., Gyár-utca 5 szám.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

